

Obsah

Úvod ... 9

I. Prológ. Bod zlomu

Prečo impéria kolabujú? (Jakub Drábik, Branislav Kovár) ... 15
Ako geografia a životné prostredie vplývajú na rozmach impérií?
(Samuel Červeňanský, Branislav Kovár) ...35

II. Starovek. Zanikli v piesku

Kolaps, ktorý nebol – vzostup a pád Starej ríše (Miroslav Bárta) ... 49
Egyptania sa pripravovali na krízové časy (Veronika Verešová,
Branislav Kovár) ... 59
Prečo padali podľa Herodota v staroveku samovlády?
(Michal Habaj) ... 67
Vojna ako laboratórium: Thukydides o aténskom páde v peloponézskej
vojne (Michal Habaj) ... 77
Koniec slávneho impéria – kolaps Západorímskej ríše
(Lucia Kovárová, Branislav Kovár) ... 86
Kedy a ako naozaj zanikla Rímska ríša? Imperium Romanum
medzi Rímom a Konštantínopolom v rokoch 395 až 568
(Johannes Preiser-Kapeller, Branislav Kovár) ... 100

III. Stredovek. Zlaté časy, železné konce

Vzostup a pád ríše Frankov (Miroslav Lysý) ... 121
Mongolská ríša padla pomaly a pozvoľne (Michal Holeščák) ... 129
Úpadky a pády arabských kalifátov (Jaroslav Drobný) ... 137
Pád krajiny kardamómu a manga – čo spôsobilo kolaps angkórskeho
impéria? (Michaela Mandák Niklová, Branislav Kovár) ... 147

Cena expanzie: Vzostup a pád čínskej dynastie Tchang
(Johannes Preiser-Kapeller) ... 159
Pád mesta bohov. Teotihuacán – koniec najväčšej
mezoamerickej ríše (Milan Kováč) ... 173
Súmrak nad Tikalom – posledné dni mayského impéria. Od Jasaw
Chan K'awiila I. k Jasaw Chan K'awiilovi II. (Milan Kováč) ... 185
„Drobenie na kúsky.“ Rýchly rozpad Tímúrovej ríše
(Lukáš Rybár) ... 195

IV. Novovek. Súmrak bohov

Prečo Španieli porazili Aztékov a dobyli Mexiko?
(Radoslav Hlúšek) ... 207
Vzostup a pád kráľovstva Kongo (Pavel Miškařík) ... 222
Čo zachránilo Osmanskú ríšu v 17. storočí pred kolapsom?
(Helena Gahérová) ... 235
Rozpad ríše Mughalov (Stephan Popp) ... 245
Ako upadli šíitski Saffijovci v Perzii (Lukáš Rybár) ... 261
Napoleona zlomila nechota ku kompromisu i presvedčenie
o vlastnej neporaziteľnosti (Oliver Zajac) ... 272
Keď Boh nechcel byť Španielom (Jiří Chalupa) ... 283
Baštu kresťanstva nezburala Osmanská ríša, ale jej kresťanskí
susedia (Oliver Zajac) ... 296
Zrod a pád brazílskeho impéria (Zdenko Somorovský) ... 306

V. 20. storočie. Kolaps gigantov

Posledné chvíle draka: Úpadok a pád dynastie Čching
(Denisa Hilbertová) ... 325
Ruskú ríšu pochoval nacionalizmus (Jan Adamec) ... 342
Rozmetaný dom z kariet. Prvá svetová vojna a pád
Rakúsko-Uhorska (Michal Cáp) ... 351
Ako skončil chorý muž na Bospore (Mária Rišková) ... 365
Pád talianskeho impéria dokonal vlastný spojenec
(Vladimír Koppán) ... 377
Pád nacistického impéria (Jakub Drábik) ... 389
Súmrak impéria, nad ktorým slnko nezapadá (Jakub Drábik) ... 403
Malý európsky národ bránil svoje impérium. Hrdo, sám
a proti všetkým (Jan Adamec) ... 418

Rozpad Sovietskeho zväzu 1989 – 1991: Koniec alebo len
začiatok konca? (Jan Adamec) ... 430

VI. Epilóg. Koniec hry?

Koniec sna: Diskusia o možnom úpadku Spojených štátov
amerických (Matej Kandrík) ... 443

„Rusko“ sa dokáže rozpadnúť. Dokáže sa aj znova obnoviť?
(Roman Pataj) ... 451

Je súčasná Čína impériom a hrozí jej pád? (Denisa Hilbertová) ... 461

Autori ... 473

Literatúra a pramene ... 481